

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. КОМІСІЇ ЕДУКАЦІЇ НАРОДОВОЇ
В КРАКОВІ (Польща)
ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
КЗ СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
НОВАЦІЇ, ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

2021

УДК 378(477)
А 437
ISBN 978-966-488-217-7

Редакційна колегія:

Пономаренко Ольга Вікторівна – декан факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету, доктор педагогічних наук, доцент

Сущенко Лариса Олександрівна – завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету, доктор педагогічних наук, професор

Бочарова Олена Анатоліївна (Bocharova Olena) – доктор хабілітований в галузі педагогіки, професор Педагогічного університету ім. Комісії Едукації Народової в Кракові (Інститут педагогіки дошкільної і початкової освіти)

Гузенко Оксана Вікторівна – доцент кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Драч Ірина Іванівна – перший заступник директора Інституту вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент

Задорожна-Княгницька Леніна Вікторівна – завідувач кафедри педагогіки та освіти Маріупольського державного університету, доктор педагогічних наук, доцент

Зданевич Лариса Володимирівна – завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор

Онопрієнко Оксана Володимирівна – завідувач відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Петриченко Лариса Олексіївна – перший проректор Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, доктор педагогічних наук, доцент

Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 квітня 2021 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко. Запоріжжя : АА Тандем, 2021. 191 с.

У збірнику представлено тези доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи», що розкривають теоретичні та практичні основи розвитку вищої освіти в Україні, проблеми дошкільної, початкової і спеціальної освіти в сучасному освітньому просторі та шляхи безперервного професійного розвитку й підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, що надана в рукописах.

ISBN 978-966-488-217-7

© ПП «АА Тандем», 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

<i>Ольга Віняр</i> ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЇХ ГОТОВНОСТІ ДО ШКОЛИ.....	9
<i>Світлана Волкова</i> РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО ТА ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ.....	11
<i>Наталія Шевченко, Анатолій Шевченко, Олена Левик</i> ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ЛІКАРЯ.....	14
<i>Оксана Гузенко, Ірина Ковалишин</i> САМОПІЗНАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕТАП ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ: РЕКОМЕНДАЦІЇ МІНІСТЕРСТВА ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРОВІНЦІЇ АЛЬБЕРТА, КАНАДА.....	16
<i>Ліна Білозуб</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	19
<i>Олександр Дудников</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ	21
<i>Михайло Гнатюк</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ	23
<i>Юрій Олійник</i> РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	26
<i>Лариса Сливка</i> ПОЗАКЛАСНИЙ І ПОЗАШКІЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ПОЛЬЩІ (МІЖВОЄННА ДОБА ХХ СТ.)	29
<i>Олена Андрющенко</i> ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: РЕФЛЕКСИВНИЙ АСПЕКТ	31
<i>Олександр Гнидюк</i> ЗДАТНІСТЬ ДО ПОСТІЙНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ НЕПЕРЕРВНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ У ВВНЗ	33
<i>Олександр Романовський, Богдан Луценко</i> КОМПОНЕНТИ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-КОМАНДИРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	35
<i>Альона Ходаковська, Павло Сущенко</i> КОНГРУЕНТНІСТЬ СУЧАСНОЇ НАУКИ В ОСВІТНЬОМУ КОНТЕКСТІ	36

СЕКЦІЯ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

<i>Маргарита Воронка</i> ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ (ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ УЧИТЕЛЯ	38
---	----

<i>Валерія Стєганцева</i> ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ФАКТОР ЇХ КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЇ.....	40
<i>Лариса Семко</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	42
<i>Валентина Мартиненко</i> ПРОГНОСТИЧНА ФУНКЦІЯ ЗАГОЛОВКА ТЕКСТУ ЯК ПЕРЕДУМОВА АКТИВІЗАЦІЇ ЧИТАЦЬКОГО СПРИЙМАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	45
<i>Ірина Іценко, Ірина Гавришева</i> ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	47
<i>Оксана Онопрієнко</i> ДО ПИТАННЯ РОЗРОБЛЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	49
<i>Лариса Суценко, Еліза Семеренко</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	52
<i>Алла Курінна, Юлія Петік, Тетяна Репетун</i> РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ – ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ЖИТТЄВОЇ ТРАЄКТОРІЇ	54
<i>Тетяна Турбар</i> ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	56
<i>Світлана Бєкетова</i> АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ЧЕРЕЗ КАРАЛЬНІ ЗАХОДИ ЧИ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ?.....	58
<i>Вікторія Волошена</i> ГНУЧКІСТЬ – КЛЮЧ ДО ВИЖИВАННЯ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ.....	60
<i>Алла Курінна, Діана Щербина</i> ДО ПРОБЛЕМИ БУЛІНГУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	63
<i>Оксана Цюняк, Ірина Закутинська, Марія Ковків</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ФОРМУВАННІ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ.....	65
<i>Оксана Вашуленко</i> ОСОБЛИВОСТІ І ЗМІСТ РОБОТИ З НАУКОВО-ХУДОЖНІМИ ТЕКСТАМИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В НУШ	68
<i>Ірина Тимофєєва, Микола Буга</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ TOONTASTIC ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ STEAM-ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	70
<i>Юлія Зубцова, Майя Черкас</i> АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	72
<i>Олена Кучеренко, Марія Кучеренко</i> ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК SOFT SKILLS.....	73
<i>Ірина Тимофєєва, Анастасія Ситнік</i> УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ	76
<i>Оксана Петрук</i> ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ОНЛАЙН ОПИТУВАННЯ ВЧИТЕЛІВ.....	77
<i>Тетяна Ремєх</i> ТЕРМІНОЛОГІЧНА СИСТЕМА НОВОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	79

<i>Галина Бабич</i> СТВОРЕННЯ ТВОРЧО ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА	81
<i>Юлія Зубцова, Олена Прокопенко</i> ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	83

СЕКЦІЯ 3

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

<i>Alla Kulichenko</i> THEORETICAL ASPECTS OF INNOVATION MANAGEMENT	86
<i>Лілія Онофрійчук</i> САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	87
<i>Ірина Шумілова</i> ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ПРОВІДНИЦТВУ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ	90
<i>Ірина Полякова, Тетяна Жиденко, Карина Сапелка</i> УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	93
<i>Олена Бабенко</i> ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ НА ПРИКЛАДІ КОЛЕГІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ У ВАЛЬДОРФСЬКІЙ ШКОЛІ	95
<i>Ірина Малюта, Наталя Панченко, Сергій Малюта</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ФАХОВІЙ ПЕРЕДВИЦІЙ ОСВІТІ	97
<i>Тетяна Бородулькіна</i> ПЕДАГОГІЧНА КОЛЕГІЯ ЯК ОРГАН УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВАЛЬДОРФСЬКІЙ ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ	99
<i>Ірина Тимофєєва, Ганна Гальчинська</i> ВИКОРИСТАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ПРОГРАМ СУЧАСНИМ КЕРІВНИКОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	101
<i>Вікторія Савіщенко</i> ІННОВАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ЮРИДИЧНИМ ФАКУЛЬТЕТОМ В УМОВАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ	103

СЕКЦІЯ 4

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДЛЯ ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Галина Григоренко, Алла Курінна, Ніна Погрібняк</i> ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ КУЛЬТУРИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	106
<i>Людмила Машикіна</i> НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	108
<i>Людмила Шульга</i> ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	110
<i>Ірина Козич</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	113

<i>Олена Самсонова</i> ЕЛЕМЕНТАРНІ МАТЕМАТИЧНІ УЯВЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	115
<i>Ірина Мисько</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЙ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ	117
<i>Олеся Слижук</i> ПРИЙОМИ ІНТЕГРАЦІЇ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	119
<i>Лариса Наконечна</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	121
<i>Ірина Тимофєєва</i> ПРОБЛЕМА ОБІЗНАНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З ПИТАННЯ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	123
<i>Руслана Найда</i> ПРОБЛЕМА ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	125
<i>Тетяна Соловйова, Вікторія Шестопалова</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТРЕНІНГУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	127
<i>Валерій Ружицький</i> ФОРМИ І МЕТОДИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ	130
<i>Вікторія Рудченко</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	131
<i>Лариса Сіра</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ЦЕНТРІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	133

СЕКЦІЯ 5

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

<i>Алла Курінна, Серафіма Морозова, Світлана Чугуєнко</i> РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СУЧАСНОГО ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ЛІНГВОРИТОРИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	136
<i>Сніжана Сиваш</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ГРИ	138
<i>Ганна Чорна, Євгенія Кара</i> СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДОШКІЛЬНИКІВ	140
<i>Оксана Марчук, Тетяна Охремчук</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ	142

СЕКЦІЯ 6

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

<i>Інна Попович</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	144
--	-----

Отже, підсумовуючи зазначимо: перевагами технології кооперативного навчання на лабораторних заняттях з органічної хімії порівняно із традиційними є те, що їх використання сприяє розширенню і поглибленню не тільки фактичного знання, а й уміння погоджувати дії у розв'язанні професійно орієнтованих ситуацій, усвідомленню ступеня взаємного впливу учасників освітнього процесу. А вектор розвитку наведеного комплексу заходів було спрямовано на активізацію оптимальної партнерської взаємодії та продуктивне спілкування між усіма учасниками освітнього процесу на основі тактовності, взаємної довірчої відкритості обох сторін, наявності емоційного контакту з метою прояву їхньої ініціативи, аргументації власної позиції, самостійності суджень, міркувань, визнання пріоритетності успішних дій, що й стало спонукальним джерелом у процесах самотрансценденції, самоосмислення та самотворення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гагіна Н. В. Кооперативне навчання у вищій школі. *Вісник Житомирського державного університету. Педагогічні науки*. Випуск 64. 2012. С. 98–102.
2. Жорова І. Інноваційні освітні технології організації роботи в закладах післядипломної освіти. *Післядипломна освіта в Україні*. 2014. № 2. С. 34–37.

Лариса Сіра

аспірант кафедри дошкільної та початкової освіти,
Запорізький національний університет
(м. Запоріжжя, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ЦЕНТРІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Інтеграція України до світової спільноти актуалізує питання вивчення іноземцями, майбутніми студентами-медиками української мови, відкриваючи суб'єктам цієї категорії простір для пізнання і вивчення історії, культури, літератури й мови іншої держави. Слід підкреслити, що вивчення мови для майбутніх здобувачів вищої медичної освіти з інших держав, які планують вступати до закладів вищої освіти (далі – ЗВО) України, є базисом у здійсненні цього процесу, а сама мова – засобом в отриманні освіти за спеціальностями медично-біологічного профілю.

Метою мовної освіти студентів-іноземців є опанування українською мовою в обсязі, який забезпечує можливість здійснювати навчальну діяльність та є достатнім для спілкування в навчально-професійній, соціально-побутовій і культурній сферах та засвоєння системи предметних знань, необхідних для продовження освіти у ЗВО медичного спрямування.

Фундаментальною основою дослідження є праці, в яких презентовано:

– теоретико-методичні основи комунікативної компетентності (В. Буряк, Н. Волкова, І. Виноградова, Н. Колмогорова, А. Курінна, О. Кучеренко, Л. Сущенко та ін.);

– особливості формування мовленнєвої компетентності (М. Бабишенка, Л. Мацько, Л. Паламар, М. Пентилюк, Г. Шелехова та ін.);

– концептуальні основи викладання української мови як іноземної (М. Бабишена, Н. Зайченко, Т. Єфімова, Т. Лагута, Н. Ушакова та ін.).

Концепція мовної освіти іноземців у ЗВО в Україні орієнтує на формування комунікативної компетентності, забезпечення їхніх комунікативних потреб у різних сферах спілкування: навчально-науковій (для отримання конкурентоспроможної підготовки за обраним фахом, виконання наукових досліджень), суспільно-політичній і соціально-культурній (для належної адаптації та повноцінного орієнтування в новому соціально-культурному середовищі, особистісного культурного зростання), побутовій (для задоволення потреб повсякденного життя), а також для виховання гармонійної особистості, що здатна до міжкультурного діалогу [1].

Реалізація мети передбачає рішення таких завдань: вивчення комунікативних потреб різних категорій іноземців відповідно до різних моделей мовного навчання та мовної ситуації, що склалася в Україні; засвоєння іноземцями мовних і мовленнєвих знань, формування вмінь і навичок комунікативно доцільно користуватися засобами мови у процесі спілкування; формування в іноземців умінь і навичок самостійної навчальної діяльності, вмінь навчатися вчитися, вдосконалювати когнітивно-операційний компонент мовленнєвої діяльності як засіб усебічного розвитку особистості; становлення гуманістичного світогляду, формування умінь міжкультурного спілкування, виховання толерантного ставлення до представників інших культур та релігійних переконань; виховання поваги до українського народу, української культури; формування вмінь критичного осмислення соціальних проблем, усвідомлення життєвих цінностей [1].

Ключовою фігурою в цьому процесі є викладач закладу вищої освіти, першочерговим завданням якого постає вдосконалення вмінь іноземних студентів, що становлять основу комунікативних компетентностей (комунікативна компетентність в однині і вміщує в собі багато складових/напрямів тощо): виправдане використання засобів мови для сприймання й створення висловлювання; установлення й підтримання контакту зі співрозмовником, формування запитань і чітка відповідь на них; аргументоване доведення власних думок, участь у дискусіях, дебатах.

Ідеться про створення рефлексивно-інноваційного освітнього середовища активного характеру, де пріоритетним вектором буде гуманізація відносин в навчальному просторі, забезпечення просування та розвитку ціннісно-сміслових орієнтирів: базових загальнолюдських цінностей добра, любові, свободи, гідності, міжнаціональної злагоди, толерантності й терпимості. Слід зазначити, що здатність викладачів Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медичного університету до фасилітуючого спілкування дає змогу здійснювати максимальне наближення до конкретних потреб студентів, що надихає і мотивує їх до інтенсивного, свідомого самооновлення у відповідності до особистісно пріоритетних сенсів самоорганізації, тим самим актуалізуючи процес його спрямованого і продуктивного розвитку професіоналізму.

Результати поданого в роботі теоретичного аналізу надали можливість обґрунтувати основне положення, яке є визначальним у дослідженні: мовленнєва компетентність є показником готовності і спроможності особистості адекватно й доречно використовувати мову в конкретних ситуаціях, є однією із найважливіших умов реалізації професійних здібностей особистості.

Реалізація цих завдань здійснюється через вивчення наступних дисциплін, які є обов'язковими для довузівського етапу навчання, зокрема: «Українська мова як іноземна» (аспекти «загально-літературна мова» і «науковий стиль мовлення»), «Країнознавство», «Російська мова як іноземна».

Успішним виявилось застосування різних методичних прийомів, форм і методів робіт, зокрема: «Навчання разом та поодиночі», технологія «Педагогічна мозаїка», «Я досліджую», «Конструктивна полеміка», «Трьохступеневе інтерв'ю», «Думай – працюй в парі – ділись», «У команді – у парі – самостійно», моделі типу «Вертушка» «Пошук інформації», «Пущений по колу лист паперу», «Два – чотири – всі разом», «Робота в малих групах», «Ротаційні трійки», «Акваріум», «Карусель», «Ажурна пилка», мозковий штурм тощо.

Це своєю чергою сприятиме формуванню навичок мислення й мовлення в іноземних студентів, розвитку їхніх творчих здібностей, умінь оперувати мовними категоріями. У результаті студенти вміють визначати мету конкретної навчальної діяльності, реалізувати план роботи, оцінювати результати власної діяльності, відокремити головне від другорядного. Вони долають сумніви, ставлять запитання, будують судження на доказах, встановлюють зв'язок між предметами.

Таким чином, для реалізації вищезазначених завдань необхідна практична орієнтація занять (домінування вправ у спілкуванні над викладенням знань), конструювання комунікативно орієнтованої спрямованості занять, що передбачає дотримання викладачем в освітньому процесі пріоритетних фасилітуючих принципів, створюючи особливу атмосферу духовної критики, взаємної поваги та підтримки, що сприяє максимальній розкритості та творчому самовираженню студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція мовної освіти іноземців у вищих навчальних закладах України.
URL: <http://www-center.univer.kharkov.ua/lang/ua/concept.php>
2. Мазурик Д. Про концепцію мовної освіти іноземців у вищих навчальних закладах України. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Вип. 10. С. 3–7.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
НОВАЦІЇ, ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

За загальною редакцією:
О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко

Підписано до друку 16.04.2021. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Гарн. Times New Roman. Цифр. друк
Ум. друк. арк. 13,61. Наклад 200 прим.

Видавництво «АА Тандем»
Адреса: 69006, м. Запоріжжя,
вул. В. Лобановського, б. 27, кв.69
Свідоцтво про внесення до державного
реєстру видавців: Серія ДК № 2899

Надруковано цифрова друкарня Copy Art
м. Запоріжжя. Пр-т Соборний 109. Оф. 204
copyart.com.ua
095-908-28-56
зам. № 32